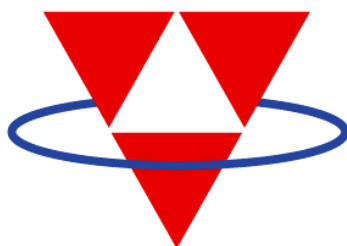

VERDER BOUWEN OP MENSENWERK

**BEGROTING 2018
EN MEERJARENRAMING 2018-2021**

**Gemeenschappelijke regeling WAVA,
(mede inhoudende de begroting van !GO B.V.)**

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING **Wava**

Goedgekeurd door AB, d.d. 6 juli 2017

COLOFON

ONZE VISIE (vastgesteld in 2007)

'Mensontwikkeling' is leidend.

De bedrijfsvoering is inclusief de extra gemeentelijke bijdrage per plaatsing budgettair neutraal.

Het bedrijf organiseert zich in netwerken van gemeenten, bedrijven en hulporganisaties.

Binnen en buiten !GO is er sprake van gedeelde verantwoordelijkheid.

Er is sprake van transparantie binnen en buiten de organisatie.

ONZE MISSIE (vastgesteld in 2008)

!GO is het uitvoeringsbedrijf van zes gemeenten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Wij ontwikkelen én begeleiden mensen succesvol naar regulier werk. Wij bieden een breed scala aan diensten en gaan duurzame relaties aan met onze partners. Wij doen dit actief, betrokken, betrouwbaar en professioneel.

ONZE KERNWAARDEN (vastgesteld 2008)

De kernwaarden geven aan waar !GO voor staat en wat de bijdrage van !GO voor de omgeving is. Zij geven richting aan het gewenste gedrag wat van de organisatie als geheel en individuele medewerkers wordt verwacht.

ACTIEF: (Vernieuwend, Bewegend)

BETROKKEN: (Samen, Meedenken, Verantwoordelijkheidsgevoel)

BETROUWBAAR (Eerlijk, Open)

PROFESSIONEEL (Kennis van zaken, Vaardig, Kwaliteit)

ONZE KOERS (vastgesteld 2009)

Door de gemeenten is besloten dat de samenwerking in de Gemeenschappelijke Regeling WAVA in stand zal blijven, waarbij !GO B.V. als uitvoerend bedrijf gehandhaafd blijft met uitdrukkelijk toezicht van de aandeelhouder. De gemeentelijke teugels worden vastgehouden en de huidige bestuurlijke en juridische organisatie blijft in stand. De koers van WAVA!/GO met de nadruk op mensontwikkeling wordt voortgezet.

Tevens is besloten de samenwerking tussen WAVA!/GO en de gemeenten in de toekomst te versterken, waarbij WAVA!/GO als uitvoeringsbedrijf voor gemeenten, om de participatie voor groepen met een afstand tot de arbeidsmarkt te bevorderen, zal doorontwikkelen. Daarbij kan ook verdere samenwerking worden onderzocht en gestimuleerd tussen de gemeenten en WAVA!/GO als uitvoeringsbedrijf. De nadruk ligt daarbij op de inhoudelijke werkterreinen van WAVA!/GO.

MENSENWERK IS DE BASIS (Implementatieplan 2016).

Het Algemeen bestuur heeft het plan "mensenwerk is de basis" vastgesteld waarin de gemeenten wordt geadviseerd om WAVA!/GO niet alleen de Wsw en nieuw beschut werk te laten uitvoeren, maar tevens de kennis en mogelijkheden benutten voor participatieactiviteiten alsmede de organisatie van de werkgeversdienstverlening via WerkLink als onderdeel van het WSP West Brabant.

INHOUDSOPGAVE

COLOFON	2
INHOUDSOPGAVE	3
1. EEN DOORDACHTE RAMING VOOR 2018	4
2. DE BEGROTING 2018 EN MEERJARENRAMING	6
2.1 UITGANGSPUNTEN VOOR DE BEGROTING	6
2.2 BEGROTING 2018 WAVA	8
2.3 MEERJARENPECTIEF 2018-2021 WAVA	9
2.4 TOELICHTING OP DE BEGROTING 2018 EN MEERJARENRAMING	10
2.5 SAMENVATTEND OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	17
3 PARAGRAFEN	18
3.1 BEDRIJFSVOERING.....	18
3.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	19
3.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	23
3.4 FINANCIERING	24
3.5 VERBONDEN PARTIJEN	25
BIJLAGE 1: VOORLOPIGE BIJDRAGE PER GEMEENTE	26
BIJLAGE 2: (FINANCIËLE) UITGANGSPUNTEN	28
BIJLAGE 3: BEGROTING NAAR TAAKVELDEN	31
BIJLAGE 4: GEPROGNOSTICEERDE BALANS EN EMU-SALDO	32

1. EEN DOORDACHTTE RAMING VOOR 2018

De voorliggende begroting 2018 en de meerjarenraming is gelijk aan de cijfers volgens het vastgestelde bedrijfsplan 2017 en de daarin opgenomen meerjarenraming 2018-2021. De basisinformatie van het in februari 2017 vastgestelde bedrijfsplan en de concept jaarstukken van 2016 geven op dit moment geen aanleiding om een andere begroting voor 2018 op te stellen. De door de organisatie gemaakte inschattingen voor de ontwikkelingen richting 2018 en verder zijn nog steeds valide.

Beleidsmatig heeft het bestuur van WAVA er eerder voor gekozen om de begrotingen die aan het begin van het jaar worden opgesteld beleidsarm op te stellen. Bij het opstellen van die beleidsarme begroting worden uiteraard wel de jaarcijfers van het voorgaande jaar en de bekende actuele administratieve gegevens betrokken.

In het 4^e kwartaal van 2017 zal het bedrijfsplan 2018 worden opgesteld, waarin een eerste begrotingswijziging wordt opgenomen. Bij het opstellen van het bedrijfsplan zullen de ontwikkelingen die spelen in 2017 en 2018 en van invloed zijn op de activiteiten en financiën worden betrokken. Enkele van belang zijnde ontwikkelingen worden hierna toegelicht.

Begroting 2018 ten opzichte van bedrijfsplan 2017.

In februari 2017 heeft het algemeen bestuur het bedrijfsplan 2017 met bijbehorende begrotingswijziging 2017 vastgesteld. In verband met de landelijke ontwikkelingen rond de subsidie sw, waardoor het subsidieresultaat fors negatiever werd, is de gemeentelijke bijdrage in het bedrijfsplan 2017 hoger vastgesteld dan waarmee in de oorspronkelijke begroting 2017 rekening was gehouden. Volgens de meest recente landelijke gegevens (septembercirculaire 2016) zal deze negatieve ontwikkeling zich tot en met 2020 doorzetten, waarna er een kentering zal komen. Dit komt in de voorliggende begrotingscijfers tot uitdrukking.

Vanaf 2015 zijn er vastgelegde afspraken over de opbouw en de verdeelsleutels voor de begroting en de meerjarenraming. Deze afspraken kennen een basis in collectiviteit en solidariteit, met een heldere verrekening over de zogeheten vaste lasten, maar ook een ontwikkeling richting een individuele verrekening per gemeentelijke opdrachtgever voor participatieactiviteiten. De gemeentelijke bijdrage is beperkt tot het subsidieresultaat en de vaste lasten. Bij de voorbereiding van het bedrijfsplan 2017 en begroting 2018 heeft het dagelijks bestuur in november 2016 het uitgangspunt vastgelegd dat de (meerjaren)begrotingen vanaf 2017 sluitend moeten zijn. Dit uitgangspunt heeft consequenties voor de hoogte van de gemeentelijke bijdrage. In de voorliggende begroting betekent dit dat bij het bepalen van de gemeentelijke bijdrage ook het begrote operationele resultaat en de post onvoorzien worden betrokken.

Verwacht resultaat jaarrekening 2016

De bezuinigingen uit het verleden hebben geleid tot een structureel betere financiële bedrijfsvoering. In 2016 is volgens deze lijn verder gewerkt, waardoor de concept-jaarrekening 2016 een positief resultaat vertoont. Het positief resultaat over 2016 is vooral gerealiseerd binnen de deelneming !GO, waarin alle inhoudelijke werkzaamheden plaatsvinden. In de begroting 2018 is met de structurele effecten uit de jaarcijfers 2016 rekening gehouden.

Toekomstrichting voor het bedrijf

Eind 2016 heeft het algemeen bestuur de notitie 'Mensenwerk is de basis' vastgesteld. Daarmee krijgt het bedrijf de ruimte om, naast de uitvoering van de wsw en beschut werk, activiteiten te ontwikkelen, mits deze een relatie hebben met de uitvoering van de Participatiewet. Daarmee is een duidelijke lijn naar de toekomst uitgezet. In 2016 hebben de Raden van vier van de zes deelnemende gemeenten ingestemd met deze notitie. Begin 2017 is dat gebeurd door de gemeenteraad van Drimmelen. Naar verwachting zal in april 2017 de gemeenteraad van Geertruidenberg zich uitspreken over de notitie.

De eerste uitwerking van de notitie is zichtbaar in het bedrijfsplan 2017 en daarmee in de begroting 2018. Dit betreft de, nog voorzichtig geraamde, participatiebanen. Een verdere uitwerking van de notitie zal plaatsvinden in 2017 en haar vertaling vinden in het bedrijfsplan 2018 c.q. de begrotingen voor 2019 en volgende.

In de arbeidsmarktregio West-Brabant wordt er door de gemeenten, UWV en de Sociale Werkbedrijven samengewerkt en worden afspraken gemaakt over beleid, uitvoering en over de schaalniveau's. Dit komt ondermeer tot uitdrukking in de werkgeversbenadering in de subregio Dongemond door WerkLink.

Het is de bedoeling dat in 2017 tussen de deelnemers aan WerkLink nadere afspraken worden vastgelegd in een convenant. Daarbij zal ook de financieringsstructuur worden betrokken. Met ingang van het bedrijfsplan 2018 zal WerkLink financieel-administratief apart in beeld worden gebracht, door deze als een aparte PMC te presenteren.

Binnen de subregio Dongemond wordt tussen de bedrijven ook waar mogelijk samenwerking gezocht om daarmee de bedrijfsvoering efficiënter te maken en risico's te verminderen.

2. DE BEGROTING 2018 EN MEERJARENRAMING

2.1 UITGANGSPUNTEN VOOR DE BEGROTING

Bij het samenstellen van de begroting 2018 en meerjarenraming zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Visie, Missie en gemeentelijke bijdrage

Vanuit de vastgestelde visie en missie vervult de gemeenschappelijke regeling WAVA (hierna: WAVA) voor haar zes deelnemende gemeenten een publieke opdracht in een private omgeving. Deze opdracht luidt in de kern om mensen zo dicht mogelijk naar regulier werk te brengen en dat zo efficiënt mogelijk te doen. Dit leidt tot 3 uitgangspunten:

- Mensontwikkeling is leidend, dat betekent dat wij medewerkers zo hoog mogelijk plaatsen op de werkladder en binnen een trede hun loonwaarde of toegevoegde waarde optimaliseren.
- Wij werken duurzaam samen met onze partners en dat betekent:
 - Heldere afspraken over prijs en kwaliteit op basis van marktconforme tarieven en loonwaarden van de medewerkers.
 - Heldere afspraken over begeleiding en ondersteuning.
 - Een werkomgeving voor medewerkers conform de wettelijke eisen.
- De gemeentelijke bijdrage blijft beperkt tot de vaste lasten en het subsidieresultaat sw. Doelstelling is dat de bedrijfsvoering over alle werksoorten samen budgettair neutraal verloopt. Zie in dit kader ook de financiële uitgangspunten, zoals vermeld in bijlage 2.

Presentatie van de begroting en verslaggevingsregels

De opzet van de begroting is gewijzigd ten opzichte van de begroting 2017. Dit heeft enerzijds betrekking op een zuiverder presentatie van de posten die betrekking hebben op WAVA en anderzijds op gewijzigde verslaggevingsvoorschriften.

De begroting van de gemeenschappelijke regeling WAVA heeft primair betrekking op de activiteiten en financiën van WAVA zelf. In het verleden werden in de begroting alleen de geconsolideerde cijfers van WAVA en !GO B.V. (hierna ook: !GO) opgenomen, zodat de cijfers van beide organisaties feitelijk in de begroting van WAVA tot uitdrukking kwamen. Met ingang van deze begroting is duidelijker onderscheid gemaakt tussen beide rechtspersonen. Dit betekent dat de (formele) begrotingscijfers uitsluitend betrekking hebben op de gemeenschappelijke regeling WAVA. Het verwachte resultaat van !GO B.V., waarvan WAVA 100% aandeelhouder is, komt in de begroting van WAVA tot uitdrukking in één begrotingspost: het operationeel resultaat. Om ook inzicht te verschaffen in de begrote cijfers van !GO B.V. is nu in de toelichting op de begroting een geconsolideerde begroting van WAVA en !GO B.V. (met toelichting) opgenomen.

Met ingang van de begroting 2018 gelden aangescherpte verslaggevingsregels volgens het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV).

Deze wijzigingen hebben ondermeer betrekking op de manier waarop met overhead wordt omgegaan, het verplicht opnemen van enkele nieuwe overzichten (taakvelden, geprognosticeerde balans) en op te nemen prestatiegegevens e.d. In deze begroting zijn de aangepaste regels van het BBV verwerkt.

Financiële uitgangspunten

In het bedrijfsplan 2017 dat in december 2016 door het dagelijks bestuur is vastgesteld zijn ook de meerjarencijfers 2018 e.v. opgenomen. Aangezien er sinds het moment van opstellen van het bedrijfsplan 2017, afgezien van beschut werk, geen sprake is van nieuwe (landelijke) ontwikkelingen, vormen de meerjarencijfers uit dit bedrijfsplan de basis voor de begroting 2018.

Ten aanzien van beschut werk heeft het Rijk eind januari 2017 aangepaste doelstellingen bekendgemaakt, waardoor sprake zal zijn van een ingroeieregeling in de komende vijf jaren. Het financieel effect hiervan op de netto kosten van de medewerkers die volgens deze regeling in dienst zijn/komen (bestaande uit loonkosten, loonkostensubsidie en begeleidingskosten) is relatief beperkt. Voor de begroting van WAVA wordt overigens beleidsmatig uitgegaan van de aantallen waarvoor de gemeenten budget krijgen. Gelet op het genoemde relatief beperkte effect van de ingroeieregeling zijn de cijfers niet aangepast op deze ontwikkeling. Het effect op de exploitatie is overigens ook sterk afhankelijk van de vraag in hoeverre de 'taakstelling' beschut werk gehaald wordt en wat de gevolgen zijn van een afwijkend aantal medewerkers op de mogelijkheden om omzet te realiseren.

Een belangrijke opbrengstpost vormt de rijkssubsidie sw. Binnen het macrobudget is sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). Afwijkingen in het volume kunnen effect hebben op de prijs. In deze begroting zijn de laatst bekende cijfers van het Rijk aangehouden op basis van de septembercirculaire 2016. In de afgelopen jaren is gebleken dat de daling van het wsw-bestand bij WAVA achterblijft op de (landelijke) verwachtingen volgens het Rijk. Dit kan financiële risico's met zich meebrengen.

De (financiële) uitgangspunten die betrekking hebben op de diverse begrotingsposten zijn nader in detail uitgewerkt in bijlage 2, waarnaar wordt verwezen.

2.2 BEGROTING 2018 WAVA

Bedragen * € 1.000

	Bedrijfsplan 2016	Realisatie 2016 1)	Bedrijfsplan 2017	Begroting 2018
Subsidieresultaat sw				
Rijkssubsidie	13.885	14.513	13.097	12.061
Rijkssubsidie van buitengemeenten	875	887	-	-
Begeleid werken	541-	519-	500-	476-
Doorbetaalde subsidie buitengemeenten	1.132-	1.002-	-	-
Subsidie beschikbaar voor WAVA	13.087	13.879	12.597	11.585
			-	-
Personeelslasten	13.818-	14.691-	13.857-	13.181-
Vervoer doelgroep	210-	204-	191-	182-
Totaal personeelslasten ca.	14.028-	14.895-	14.048-	13.363-
			-	-
Subsidieresultaat	941-	1.016-	1.451-	1.778-
Nieuw beschut				
Loonkostensubsidies	235	-	406	561
Personeelslasten (na aftrek LIV en bonus)	405-	3-	449-	620-
Subsidieresultaat	170-	3-	43-	59-
Doorberek. subs.result. naar PMC's (!GO B.V.)	170	-	43	59
Saldo	-	3-	-	-
Vaste lasten				
Gebouw	690-	666-	655-	650-
Huuropbrengst derden	170	212	190	190
Doorbelast gebruik gebouw !GO B.V.	455	455	455	455
Rente lening BNG / afschrijving imm. v.a.	110-	107-	107-	94-
Werklink	160-	160-	160-	160-
Energie	135-	122-	122-	122-
Totaal vaste lasten	470-	388-	399-	381-
Overhead				
Personeelskosten	322-	312-	253-	253-
Doorbelasting naar !GO B.V.	322	312	253	253
Totaal	-	-	-	-
Overige bedrijfskosten	12-	12-	12-	12-
Operationeel resultaat !GO B.V.	257	464	303	293
Onvoorzien	74-	34-	100-	100-
Gemeentelijke bijdrage	1.240	1.240	1.658	1.979
Resultaat exploitatie WAVA	-	251	-	-
Resultaat op participatieactiviteiten (ter verrekening met gemeenten)	70	59	39	32

1) De cijfers 2016 zijn aangepast aan de gewijzigde presentatie begroting 2018 en sluiten daardoor niet exact aan op de presentatie in de jaarrekening 2016 (het resultaat is uiteraard wel gelijk aan de jaarrekening 2016)

2.3 MEERJARENPECTIEF 2018-2021 WAVA

Bedragen * € 1.000

	Bedrijfsplan Meerjarenraming				
	2017	2018	2019	2020	2021
Subsidieresultaat sw					
Rijkssubsidie	13.097	12.061	11.269	10.471	10.099
Begeleid werken	500-	476-	451-	426-	402-
Subsidie beschikbaar voor WAVA	12.597	11.585	10.818	10.045	9.697
Personeelslasten	13.857-	13.181-	12.486-	11.805-	11.143-
Vervoer doelgroep	191-	182-	173-	163-	154-
Totaal personeelslasten ca.	14.048-	13.363-	12.659-	11.968-	11.297-
Subsidieresultaat	1.451-	1.778-	1.841-	1.923-	1.600-
Nieuw beschut					
Loonkostensubsidies	406	561	694	799	1.014
Personeelslasten (na aftrek LIV en bonus)	449-	620-	767-	883-	1.120-
Subsidieresultaat	43-	59-	73-	84-	106-
Doorberek. subs.result. naar PMC's (!GO B.V.)	43	59	73	84	106
Saldo	-	-	-	-	-
Vaste lasten					
Gebouw	655-	650-	638-	596-	554-
Huuropbrengst derden	190	190	190	190	190
Doorbelast gebruik gebouw !GO B.V.	455	455	455	455	455
Rente lening BNG / afschrijving imm. v.a.	107-	94-	81-	68-	55-
Werklink	160-	160-	160-	160-	160-
Energie	122-	122-	122-	122-	122-
Totaal vaste lasten	399-	381-	356-	301-	246-
Overhead					
Personeelskosten	253-	253-	253-	253-	253-
Doorbelasting naar !GO B.V.	253	253	253	253	253
Totaal	-	-	-	-	-
Overige bedrijfskosten	12-	12-	12-	12-	12-
Operationeel resultaat !GO B.V.	303	293	265	234	255
Onvoorzien	100-	100-	100-	100-	100-
Gemeentelijke bijdrage	1.658	1.979	2.043	2.102	1.703
Resultaat exploitatie WAVA	-	-	-	-	-
Resultaat op participatieactiviteiten (ter verrekening met gemeenten)	39	32	33	35	37

2.4 TOELICHTING OP DE BEGROTING 2018 EN MEERJARENRAMING

Zoals hiervoor is opgemerkt is de opzet van de begroting gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. In de begroting zijn nu uitsluitend de posten opgenomen die betrekking hebben op de GR WAVA. Hierna wordt in eerste instantie een toelichting gegeven op deze posten. Daarna wordt een overzicht gegeven van de geconsolideerde cijfers van WAVA en !GO B.V. en wordt, voor zover niet reeds in het kader van de begroting WAVA, een nadere toelichting op enkele geconsolideerde posten gegeven.

Bij de financiële ontwikkelingen in meerjarenperspectief kan het volgende worden opgemerkt. Met name het subsidieresultaat over de jaren tot en met 2020 vertoont een negatieve ontwikkeling, wat wordt veroorzaakt door de dalende subsidie van het rijk per arbeidsjaar (AJ). Aan deze daling komt een einde in 2021, waardoor dan sprake is van verbetering van het subsidieresultaat. Deze ontwikkeling vertaalt zich ook in de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage, die t/m 2020 nog oploopt en in 2021 weer daalt naar ongeveer het niveau van 2017. De toename van de gemeentelijke bijdrage verloopt overigens niet geheel parallel aan de ontwikkeling van het subsidieresultaat, omdat het effect daarvan wordt gedempt door de daling van de vaste lasten.

Subsidieresultaat sw

In het landelijke budget is tot en met het jaar 2020 rekening gehouden met een daling van het bedrag per AJ van ca. € 500 per jaar. Uit de mei-/ september-circulaires 2016 is gebleken dat de landelijke teruggang van het aantal sw-medewerkers langzamer verloopt dan oorspronkelijk was voorzien. Omdat het landelijke budget is gefixeerd leidt dit tot een extra daling van het bedrag per AJ (afgezien van loon- en prijscompensatie, die overigens op grond van de cao-sw één op één wordt vertaald in salarisaanpassingen voor de sw-medewerkers). Ook bij WAVA verloopt de uitstroom langzamer dan (landelijk) was voorzien, waardoor ook de salariskosten langzamer afnemen. Het effect van genoemde factoren is, dat in de komende jaren het subsidieresultaat zich nadelig ontwikkelt. Met ingang van 2021 treedt een kentering op, omdat dan de korting van € 500 per AJ per jaar komt te vervallen.

De personeelskosten van de sw-medewerkers en de toerekening van de subsidie voor sw-ers die begeleid werken zijn gebaseerd op de volgende aantallen:

	Bedrijfsplan	Begroting			
	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal AJ in dienst bij WAVA	512,6	487,7	462,0	436,7	412,3
Aantal AJ begeleid werken	19,7	18,7	17,7	16,8	15,8

Nieuw beschut

De kosten en opbrengsten met betrekking tot nieuw beschut zijn gebaseerd op de ontwikkeling in aantal medewerkers volgens onderstaand overzicht:

	Bedrijfsplan		Begroting		
	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal medew. nieuw beschut	34	46	57	66	84

Zoals in paragraaf 2.1. is toegelicht is eind januari 2017 een ingroeiregeling bekend geworden, waardoor de ontwikkeling in aantal medewerkers wat afwijkend verloopt dan de hiervoor genoemde aantallen. Het financieel effect hiervan is, zoals toegelicht, relatief beperkt, waardoor in de begroting bovenstaand aantal is gebruikt.

In de in januari 2017 gepubliceerde cijfers volgens de ingroeiregeling zijn alleen de jaren 2017 en 2018 vermeld. De groei moet plaatsvinden in de jaren 2017 t/m 2021. In onderstaande tabel zijn ter informatie de cijfers volgens de ingroeiregeling opgenomen, waarbij de jaren 2019 t/m 2021 inschattingen zijn.

	Bedrijfsplan		Begroting		
	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal medew. nieuw beschut					
o.b.v. ingroeiregeling	21	37	53	64	84

Financieel gezien wordt het 'subsidiresultaat' op nieuw beschut, zijnde het verschil tussen de loonkosten en de loonkostensubsidies, doorberekend aan !GO, aangezien dit terugverdiend moet worden via de PMC's.

Vaste lasten

De daling van de vaste lasten in meerjarenperspectief heeft vooral te maken met lagere (afschrijvings-)lasten van het gebouw. Daarnaast dalen door aflossingen en afschrijvingen de kosten van rente en afschrijving immateriële vaste activa.

Overhead

De overhead heeft betrekking op de loonkosten van enkele reguliere medewerkers die een ambtelijke dienstbetrekking hebben binnen WAVA. Zij zijn werkzaam in (staf)functies die vallen binnen de nieuwe definitie van het BBV met betrekking tot overhead.

In het BBV zijn enkele indicatoren specifiek voorgeschreven. Eén ervan betreft de overhead, uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. Het verloop van dit kengetal is als volgt:

	Bedrijfsplan		Begroting		
	2017	2018	2019	2020	2021
Overhead in % totale lasten	1,6%	1,6%	1,7%	1,8%	1,8%

De lichte stijging van het percentage komt voort uit het feit dat de kosten van overhead in de begrotingsperiode ongeveer gelijk blijven, terwijl het totale kostenniveau daalt door de vermindering van (de loonkosten) van het aantal sw-medewerkers.

Overige bedrijfskosten

Dit betreft de accountantskosten voor controle administratie en jaarrekening WAVA.

Operationeel resultaat

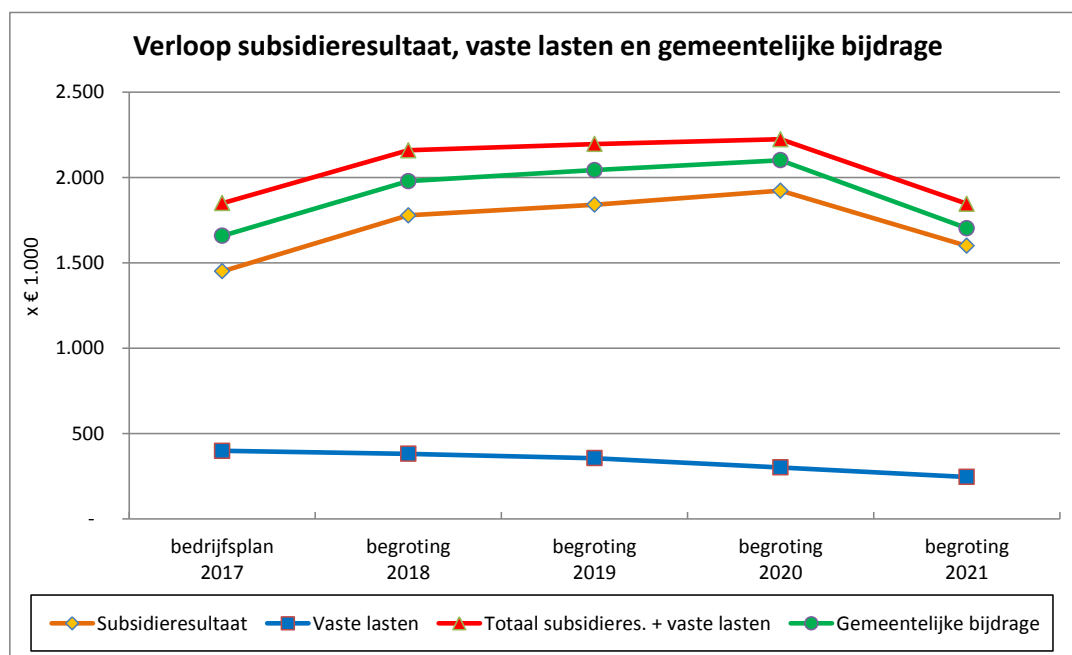
Dit betreft per saldo het resultaat op de activiteiten die in !GO B.V. zijn uitgevoerd. Aan het einde van deze paragraaf wordt daarop nog uitgebreid (per PMC) ingegaan. Het in de begroting opgenomen operationeel resultaat is wat hoger dan hierna vermeld in de geconsolideerde cijfers, omdat de overige bedrijfskosten WAVA ook in de geconsolideerde cijfers worden meegenomen.

Onvoorzien

Deze post is, mede op aandringen van de Provincie als toezichthouder, opgenomen om niet begrote bijzondere kosten op te kunnen vangen.

Gemeentelijke bijdrage

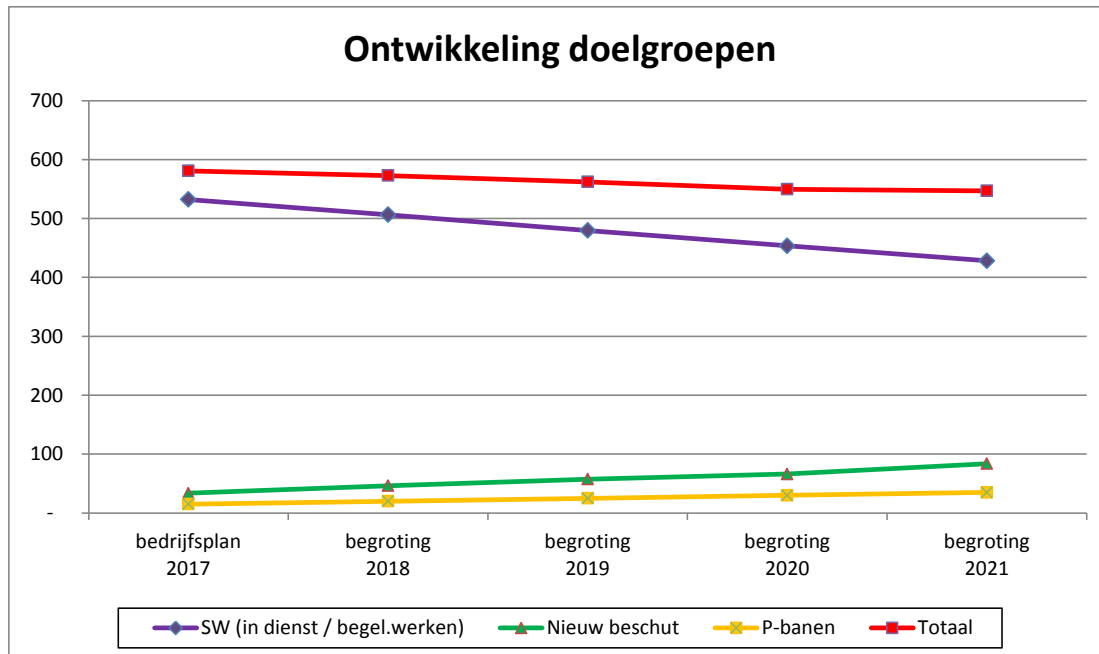
Zoals hiervoor al is toegelicht zal in de jaren 2018 t/m 2020 sprake zijn van een stijgende gemeentelijke bijdrage, waarna deze weer kan gaan dalen. Van het verwachte verloop van de gemeentelijke bijdrage, in relatie tot de ontwikkeling van het subsidieresultaat en vaste lasten, kan het volgende overzicht worden gegeven.

Ontwikkeling totaal aantal doelgroepmedewerkers

In het voorgaande zijn enkele overzichten opgenomen met de ontwikkeling van aantallen medewerkers. Naast degenen die in dienst zijn of komen bij WAVA is ook nog sprake van mensen vanuit de P-wet. Zij hebben een dienstbetrekking via Entrada B.V. en worden financieel doorbelast aan !GO B.V. In de begroting van WAVA komt dit uiteindelijk tot uitdrukking in het operationeel resultaat. In de begroting is rekening gehouden met 20 P-wetters in 2018, met daarna een jaarlijkse toename met 5 personen.

Hiermee rekening houdende kan de verwachte ontwikkeling van de doelgroepmedewerkers grafisch als volgt worden weergegeven:

Ontwikkeling EMU-saldo

De cijfers met betrekking tot de ontwikkeling van het EMU-saldo zijn opgenomen in bijlage 4, waarnaar wordt verwezen.

Incidentele baten en lasten

In de begrotingscijfers 2018 e.v. zijn geen incidentele baten en/of lasten opgenomen; de vermelde cijfers zijn derhalve alle structureel van karakter.

Geconsolideerde cijfers

Zoals hiervoor al is opgemerkt vindt een belangrijk deel van de activiteiten plaats binnen !GO B.V. Deze activiteiten vertalen zich uiteindelijk in het operationeel resultaat zoals opgenomen in de begroting van WAVA. Ter verbetering van het inzicht in deze post, zijn hierna de geconsolideerde begrotingscijfers van WAVA en !GO B.V. opgenomen.

Begroting WAVA en !GO, geconsolideerd

Bedragen * € 1.000	Bedrijfsplan	Meerjarenraming			
	2017	2018	2019	2020	2021
Subsidieresultaat sw					
Rijkssubsidie	13.097	12.061	11.269	10.471	10.099
Rijkssubsidie van buitengemeenten	-	-	-	-	-
Begeleid werken	500-	476-	451-	426-	402-
Doorbetaalde subsidie buitengemeenten	-	-	-	-	-
Subsidie beschikbaar voor WAVA	12.597	11.585	10.818	10.045	9.697
Personeelslasten					
Vervoer doelgroep	13.857-	13.181-	12.486-	11.805-	11.143-
Totaal personeelslasten ca.	191-	182-	173-	163-	154-
	14.048-	13.363-	12.659-	11.968-	11.297-
Subsidieresultaat	1.451-	1.778-	1.841-	1.923-	1.600-
Nieuw beschut					
Loonkostensubsidies	406	561	694	799	1.014
Personeelslasten (na aftrek LIV en bonus)	449-	620-	767-	883-	1.120-
Subsidieresultaat	43-	59-	73-	84-	106-
Doorboeking subs.result. naar PMC's	43	59	73	84	106
Saldo	-	-	-	-	-
Vaste lasten WAVA					
Gebouw	655-	650-	638-	596-	554-
Huuropbrengst derden	190	190	190	190	190
Doorbelaast gebruik gebouw	455	455	455	455	455
Rente lening BNG / afschrijving imm. v.a.	107-	94-	81-	68-	55-
Werklink	160-	160-	160-	160-	160-
Energie	122-	122-	122-	122-	122-
Totaal vaste lasten	399-	381-	356-	301-	246-
Overhead WAVA / !GO					
Bedrijfskosten	988-	993-	984-	967-	967-
Indirect personeel	1.791-	1.791-	1.791-	1.791-	1.791-
Doorbelaast gebruik gebouw	115-	115-	115-	115-	115-
Doorbelaasting naar PMC's	2.894	2.899	2.890	2.873	2.873
Totaal	-	-	-	-	-
Exploitatieresultaat PMC's					
Omzet	8.840	8.809	8.740	8.662	8.682
Kosten van omzet	1.512-	1.497-	1.471-	1.453-	1.434-
Netto omzet	7.328	7.312	7.269	7.209	7.249
Te dekken subs.result nw.beschut/loonwaarden					
Loonkosten direct	131-	172-	215-	254-	304-
Doorbelaast gebruik gebouw	3.543-	3.518-	3.489-	3.457-	3.444-
Beheerskosten	340-	340-	340-	340-	340-
Doorbelaasting overhead	254-	252-	251-	249-	249-
Totaal kosten PMC's	2.769-	2.749-	2.721-	2.686-	2.668-
	7.037-	7.032-	7.016-	6.986-	7.006-
Operationeel resultaat	291	281	253	222	243
Onvoorzien	100-	100-	100-	100-	100-
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	1.658-	1.979-	2.043-	2.102-	1.703-
Gemeentelijke bijdrage	1.658	1.979	2.043	2.102	1.703
Te bestemmen resultaat operationeel	-	-	-	-	-
Participatieactiviteiten					
Omzet	655	675	695	715	735
Loonkostensubsidies participatiebanen	92	123	153	184	215
Kosten van omzet	234-	234-	234-	234-	234-
Netto omzet	513	564	614	665	716
Doorbelaasting netto loonkn p-banen naar PMC's	88	113	142	170	199
	601	677	756	835	914
Loonkosten (direct en P-banen)					
Doorbelaast gebruik gebouw	432-	492-	551-	610-	669-
Beheerskosten	-	-	-	-	-
Doorbelaasting overhead	4-	4-	4-	4-	4-
Totaal kosten PMC	125-	150-	169-	187-	204-
	562-	645-	723-	801-	877-
Operationeel resultaat participatieactiviteiten					
Toerekening aan participanten	39	32	33	35	37
Saldo participatieactiviteiten	39-	32-	33-	35-	37-
	-	-	-	-	-

Toelichting op de geconsolideerde cijfers

Hierna worden nog enkele specifieke posten in het overzicht met geconsolideerde cijfers toegelicht, voor zover niet reeds toegelicht naar aanleiding van de begrotingscijfers van WAVA (hiervoor).

Overhead WAVA/!GO

De kosten van overhead zijn in de afgelopen jaren fors gedaald en stabiliseren zich in de komende jaren. Inmiddels is de ondergrens van de kosten van overhead bereikt, aangezien verdere bezuinigingen de goede, professionele bedrijfsvoering in gevaar brengen. Dit betekent overigens niet dat niet nauwlettend wordt bewaakt hoe de kosten zo beperkt mogelijk gehouden kunnen worden.

De ontwikkeling van de overhead, uitgedrukt in een percentage van de totale lasten, is als volgt:

	Bedrijfsplan Begroting				
	2017	2018	2019	2020	2021
Overhead in % totale lasten, geconsolideerd	12,0%	12,1%	12,4%	12,7%	12,9%

Volledigheidshalve wordt hierbij nog opgemerkt dat in de geconsolideerde cijfers het begrip overhead ruimer wordt geïnterpreteerd dan volgens de (nieuwe) definitie in het BBV.

PMC's totaal

De mogelijkheden tot het realiseren van omzet zijn sterk afhankelijk van het aantal beschikbare mensen. In de komende jaren zal sprake zijn van terugloop van het aantal sw-medewerkers. Hiertegenover zullen er ook mensen vanuit andere doelgroepen binnen komen: beschut werk en participatiebanen. Gelet op deze ontwikkelingen wordt voor de PMC's gezamenlijk een omzet verwacht die in geringe mate gaat teruglopen. De omzet bij participatieactiviteiten zal naar verwachting wat gaan toenemen.

Voor wat betreft de met de omzet samenhangende kosten, zowel het reguliere personeel als de bedrijfsmiddelen en materialen waarmee gewerkt wordt, kan in algemene zin gesteld worden dat deze flexibel meebewegen met de omzet.

Meerjarenbeeld per PMC

Beschermd werk

In meerjarenperspectief wordt verwacht dat het aantal medewerkers bij deze PMC redelijk op niveau zal blijven. Van de medewerkers die via nieuw beschut gaan instromen komt een belangrijk deel bij deze PMC terecht. Hiermee wordt de verwachte uitstroom van sw-medewerkers gecompenseerd. De begeleidingsvergoedingen voor medewerkers nieuw beschut worden als bate (omzet) bij de PMC geboekt, aangezien ook de begeleiding door medewerkers van deze PMC gebeurt. Daar staat tegenover dat de netto loonkosten van de medewerkers beschut werken als last op de PMC terecht komen. Per saldo leidt een en ander tot een iets

toenemende omzet en een daling van het negatieve operationele resultaat in de komende jaren.

Groepsdetachering

Naar verwachting zal de totale omzet in de komende jaren bij deze PMC licht stijgen. In de begroting is uitgegaan van een ongeveer gelijkblijvende opdrachtenpakket, waardoor deze omzet door de iets teruglopende bezetting wat zal afnemen. Hiertegenover staan de opbrengsten begeleidingsvergoeding voor de medewerkers die via beschut werken gaan instromen. Per saldo leidt dit tot een lichte stijging van de totale omzet en het minder negatief worden van het operationele resultaat.

Publieke dienstverlening 1

Onder deze PMC vallen de activiteiten met betrekking tot postbezorging en beheer van het milieustation en van de fietsenstallingen. De verwachting is dat de personele omvang binnen deze PMC de komende jaren stabiel blijft, doordat de uitstroom van sw-medewerkers wordt opgevangen door instroom van mensen uit de nieuwe doelgroepen. Hierdoor wordt verwacht dat zowel de omzet als het positieve operationeel resultaat in de komende jaren stabiel blijven.

Publieke dienstverlening 2

Onder deze PMC vallen de activiteiten met betrekking tot catering, schoonmaak en facilitaire dienstverlening. Door de instroom vanuit nieuwe doelgroepen blijft het aantal medewerkers in deze PMC stabiel en wordt een lichte omzetsijging verwacht. Deze stijging brengt ook wat hogere kosten met zich mee, waardoor naar verwachting het operationeel resultaat stabiel, licht positief, blijft.

Groen

De verwachte uitstroom van sw-medewerkers zal naar verwachting niet kunnen worden gecompenseerd door instroom vanuit de nieuwe doelgroepen. Hierdoor wordt een daling in de omzet verwacht. Wellicht dat deze daling (voor een deel) kan worden opgevangen door het in dienst nemen van mensen via een participatiebaan; dit betekent echter wel een hoger kostenniveau.

Naar verwachting zal per saldo het operationeel resultaat in de komende jaren geleidelijk gaan afnemen, zij het in beperkte mate.

Opgemerkt wordt nog dat op het moment van opmaken van de begroting met de gemeente Drimmelen gesprekken werden gevoerd over het gaan uitvoeren van groenwerkzaamheden in het westelijke deel van deze gemeente (Hooge Zwaluwe, Lage Zwaluwe en Terheijden).

Individuele Plaatsing & Detachering

Ook bij deze PMC is de verwachting dat de uitstroom van sw-medewerkers niet gecompenseerd kan worden met mensen uit de nieuwe doelgroepen. Dit zal een dalend effect op de omzet veroorzaken, wat zich ook zal gaan vertalen in een daling van het operationeel resultaat in de komende jaren.

Participatieactiviteiten

Deze PMC is afzonderlijk in de begroting opgenomen, aangezien deze activiteiten afzonderlijk met de gemeenten worden afgerekend. De verwachting voor de komende jaren is dat de omzet zal gaan toenemen, door een toename van de opdrachten. De toenemende activiteiten leiden echter ook tot hogere (doorbelaste) kosten. Via deze PMC worden ook de loonkosten en loonkostensubsidie van de verwachte instroom via participatiebanen verantwoord; deze worden geheel doorbelast naar de PMC waarin de betrokkenen aan het werk zijn. De verwachting is dat het operationeel resultaat, dat kan worden verrekend met de deelnemende gemeenten, stabiel zal blijven.

2.5. SAMENVATTEND OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Volgens het BBV is met ingang van 2018 een samenvattend overzicht van baten en lasten voorgeschreven. Dit overzicht is hierna opgenomen.

Overzicht van baten en lasten, begroting 2018			
<i>Bedragen * € 1.000</i>	Baten	Lasten	Saldo
Totaal programma	15.121	15.021-	100
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	253	253-	-
Heffing Vpb	-	-	-
Onvoorzien	-	100-	100-
Saldo van baten en lasten	15.374	15.374-	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Resultaat	15.374	15.374-	-

3 PARAGRAFEN

3.1 BEDRIJFSVOERING

De toelichtingen in deze alinea zijn gebaseerd op de bedrijfsvoering van de GR WAVA en !GO B.V. gezamenlijk, aangezien de bedrijfsvoering in belangrijke mate plaatsvindt binnen !GO.

Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering

Met het vaststellen van de notitie 'Mensenwerk is de basis' heeft het bestuur eind 2016 besloten meer en beter gebruik te gaan maken van de infrastructuur en expertise van WAVA/!GO, door mogelijkheden te zoeken om het bedrijf in te zetten bij de uitvoering van de Participatiewet en publieke dienstverlening. Dit wordt in 2017 nader uitgewerkt en heeft uiteraard zijn weerslag op de activiteiten van het bedrijf waarop de begroting 2018 e.v. is gebaseerd. Dit komt in de begroting ondermeer tot uitdrukking in de samenstelling en ontwikkeling van het personeelsbestand (waaronder P-banen) en in de verdere uitbouw van participatieactiviteiten.

Ook de ontwikkelingen rond de samenwerking binnen de arbeidsmarktrisico hebben (via het sectorplan) effect op de bedrijfsvoering, bijvoorbeeld door het via de samenwerking zoeken naar mogelijkheden om efficiënter te werken en risico's te verminderen.

Ontwikkelingen in samenstelling personeel

Hierna wordt ingegaan op de verwachte ontwikkelingen in de samenstelling van het personeel: de doelgroepmedewerkers en de reguliere medewerkers.

Doelgroepmedewerkers

Doordat met ingang van 2015 geen instroom vanuit de wsw plaatsvindt zal het aantal sw-medewerkers de komende jaren een dalende lijn laten zien. Dit wordt in belangrijke mate gecompenseerd door de verwachte instroom vanuit de nieuwe doelgroepen, nieuw beschut en P-banen. Per saldo zal het aantal doelgroepmedewerkers in de komende jaren naar verwachting licht gaan dalen. In paragraaf 2.4 is een overzicht gegeven van het verwachte verloop.

Reguliere medewerkers

In de afgelopen jaren is een forse bezuinigingsslag doorgevoerd, waardoor het aantal reguliere medewerkers al met ongeveer 10% is gekrompen. Dit is gerealiseerd door het invoeren van andere manieren van werken en het hanteren van een "vacaturestop, tenzij". Dit laatste criterium wordt nog steeds gehanteerd en zal ook in de toekomst worden gevolgd. Daarbij moet echter rekening worden gehouden met wat verantwoord is. Inmiddels zijn de grenzen daarvan bereikt en is een verdere krimp van de formatie onwenselijk. Bij een nog verdere krimp van de reguliere formatie zal op teveel taakgebieden een tekort aan kennis en ervaring gaan ontstaan. Dit zal ten koste gaan van de begeleiding en de professionaliteit van werken. Om die reden is in de begroting 2018 e.v. uitgegaan van de formatie volgens het bedrijfsplan 2017.

Enkele uitgangspunten met te bereiken doelen

In het voorgaande zijn al enkele cijfers genoemd met betrekking tot aantallen medewerkers e.d.

Voor 2018 gelden de volgende te bereiken aantallen voor nieuwe doelgroepen:

- nieuw beschut, te realiseren aantal ultimo 2018 (o.b.v. informatie van het rijk, ultimo januari 2017): 37
- aantal medewerkers via P-baan: 20

Voor wat betreft het bereiken van de hiervoor genoemde aantallen medewerkers voor nieuw beschut en P-wetters spelen overigens de deelnemende gemeenten een grote rol, aangezien deze mensen door hen worden voorgedragen.

Het aantal sw-medewerkers zal gaan dalen, maar deze daling is voor het bedrijf niet beïnvloedbaar. Om die reden wordt het aantal hier niet als afzonderlijk doel genoemd. De verwachte aantallen op basis van de landelijke uitstroomcijfers zijn vermeld in paragraaf 2.4.

De mensontwikkeling is een belangrijk uitgangspunt binnen het bedrijf. Doordat de instroom voor de wsw is beëindigd worden ook de mogelijkheden tot verdere groei op de werkladder voor deze doelgroep beperkter. Het uitgangspunt voor de komende jaren blijft om het aantal stijgers en dalers op de werkladder ten minste in evenwicht te houden en liefst per saldo een stijging te realiseren. Om dat te kunnen bereiken is voldoende instroom van mensen uit de nieuwe doelgroepen noodzakelijk.

Er wordt naar gestreefd om medewerkers een werkplek zo dicht mogelijk bij de eigen woonomgeving te bieden. In 2016 werkte 57% van de sw-medewerkers binnen de eigen gemeente. Uitgangspunt is om het percentage tenminste op dit niveau te houden. Bij dit uitgangspunt moet wel de kanttekening worden gemaakt dat werk gezocht moet worden dat past bij de talenten van de betrokken werknemer.

3.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Weerstandscapaciteit

Onder weerstandscapaciteit worden de middelen en mogelijkheden bedoeld die de organisatie heeft om niet begrote kosten te dekken.

De weerstandscapaciteit bestaat voornamelijk uit de algemene reserve. Eind 2016 bedraagt de algemene reserve € 1.084.000 vóór de resultaatbestemming over 2016. Naast de algemene reserve is in de begroting € 100.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

De algemene reserve dient om onvoorziene risico's die samenhangen met de uitvoering af te dekken. In december 2013 heeft het Algemeen bestuur het volgende beleid vastgesteld:

1. WAVA brengt jaarlijks alle risico's die verbonden zijn aan haar activiteiten en de bedrijfsvoering in beeld.

2. WAVA splitst deze risico's enerzijds in vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds in overhead en exploitatieresultaat.
3. De berekening voor de weerstandscapaciteit voor WAVA wordt gebaseerd op 3 % van de absolute bedragen van de aan WAVA toe te rekenen opbrengsten en kosten in de onderdelen overhead en exploitatieresultaat.
4. Een minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen omdat WAVA niet gewoon is gedurende het boekjaar begrotingswijzigingen door te voeren.
5. De minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen op 1 maal het berekende jaarrisico, het maximum op tweemaal dit risico.
6. De berekening van de weerstandscapaciteit is niet maatgevend voor een berekening van de bestemming bij het rekeningresultaat. Dat laatste vindt elk jaar apart plaats, waarbij wel het minimumniveau van de weerstandscapaciteit in acht wordt genomen.

Hierbij wordt nog opgemerkt dat de algemene reserve beleidsmatig niet gerelateerd is en ook niet bedoeld is voor het opvangen van risico's en fluctuaties in de subsidie-systematiek. Bij het vaststellen van de resultaatbestemming over 2014 is door het bestuur overwogen om hiervoor eventueel een aparte risico- en egaliseringsreserve te vormen. Begin 2015 is echter besloten tot het alternatief dat de individuele gemeenten hiervoor een eigen risicoreserve aanhouden.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2015 is op grond van de genoemde uitgangspunten de bandbreedte van de algemene reserve als volgt berekend: ondergrens € 542.000; bovengrens € 1.084.000. De stand van de algemene reserve ultimo 2016 bevindt zich dus op het maximum. Op grond van de (voorlopige) cijfers 2016 zullen deze grenzen praktisch gelijk blijven.

Ter afdekking van de hierna geïnventariseerde risico's is een weerstandscapaciteit beschikbaar van € 1.084.000 (algemene reserve) + € 100.000 (onvoorzien) = € 1.184.000.

Risico-inventarisatie (financieel)

In deze risico-inventarisatie worden de risico's onderscheiden in de risico's die samenhangen met de vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds de risico's met betrekking tot overhead en exploitatieresultaat. De gekwantificeerde risico's kunnen vervolgens worden gerelateerd aan de omvang van de weerstandscapaciteit.

Risico's in samenhang met vaste lasten en subsidieresultaat:

- Het macrobudget voor de sw is gefixeerd op een vast bedrag, dat alleen voor loon- en prijsontwikkelingen wordt aangepast. Het macrobudget bestaat uit een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). De landelijk gevolgde methodiek is dat het macrobudget gelijk blijft en dat mutaties in Q leiden tot aanpassingen in de P. Als landelijk het volume achterblijft dan zal de prijscomponent per fte stijgen en andersom. De ontwikkeling in de afgelopen jaren is geweest dat de terugloop van het aantal sw-medewerkers langzamer verloopt dan waarmee in het macrobudget rekening is gehouden, waardoor de prijscomponent per arbeidsjaar (AJ) sneller daalt dan waarmee macro rekening was gehouden. Dit blijkt ook uit de mei- en septembercirculaires

2016, waarin deze neerwaartse trend duidelijk naar voren komt. Landelijk vindt overleg plaats over deze problematiek, maar of dat tot (positieve) aanpassing van het macrobudget gaat leiden is nog niet bekend.

- De bijdrage per AJ zoals opgenomen in het (voorlopige) budget voor 2017 is € 24.603 en voor 2018 is dat € 23.813. Indien de situatie zich voordoet dat landelijk de uitstroom lager blijkt te zijn dan waarmee rekening is gehouden zou het budget verder kunnen dalen. Op jaarbasis kan dit risico maximaal € 150.000 bedragen. De kans hierop wordt ingeschat op 50%.
- Het risico bestaat dat de uitstroom van de Wsw-medewerkers bij WAVA ten opzichte van de in het budget berekende blijfkans achterblijft. Door de systematiek van T-1 betekent dit dat WAVA in die omstandigheid voor het verschil van de medewerkers de salarislasten voor één jaar moet voorfinancieren. Het risico wordt ingeschat op maximaal 7 arbeidsjaren. De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat op 50%.
- In de cao SW is afgesproken dat de loonkostenstijging wordt gekoppeld aan de loon en prijsontwikkeling (LPO) van het budget, waardoor dit in principe niet tot een extra risico leidt. Echter ligt het loon van een grote groep sw-medewerkers op het niveau van het wettelijk minimumloon (WML), zodat die ontwikkeling in ieder geval wel gevolgd moet worden, ongeacht of er sprake is van de LPO ontwikkeling in het budget. Een WML-stijging van 1% die niet tot compensatie zou leiden heeft een effect € 40.000; de kans hierop wordt ingeschat op 50%.
- Op grond van de Wet Werk en Zekerheid moet aan werknemers (ook sw-medewerkers) die ziek uit dienst gaan een transitievergoeding worden betaald. Inmiddels is een wetsvoorstel in voorbereiding dat in dergelijke gevallen niet meer de werkgever deze vergoeding moet betalen, maar dat dit wordt gedaan vanuit het Algemeen werkloosheidsfonds (Awf). Deze wetsaanpassing is nog niet van toepassing bij ontslag van Wsw-medewerkers na een UWV ondergrensindicatie.

Risico's met betrekking tot de overhead en exploitatieresultaat:

- Het niet realiseren van de netto-opbrengst door prijsdruk. De marktsituatie is nog zodanig, dat er nog steeds sprake kan zijn van prijsdruk bij afnemers waardoor mogelijk de prijsinflatie niet geheel gecorrigeerd kan worden. Kans van optreden is minder dan 50% en omvang risico is berekend op € 85.000.
- Voor het realiseren van omzet is het nodig om voldoende mensen te hebben die bij de diverse PMC's kunnen worden ingezet. De terugloop van het aantal sw-medewerkers heeft hierop een negatief effect. De verwachting is dat deze terugloop voor een deel kan worden gecompenseerd door medewerkers die via nieuw beschut werken of P-banen instromen, alsmede ook de begeleidingsvergoeding die zij meebrengen. Als deze verwachtingen niet uitkomen kan het gaan voorkomen dat opdrachten niet kunnen worden geaccepteerd of teruggegeven moeten worden. Het financieel risico hiervan wordt ingeschat op € 300.000 en de kans daarop op 50%.
- Eind januari 2017 is bekend geworden dat voor nieuw beschut een ingroeieregeling zal worden gehanteerd. Dit betekent dat de (verplichting tot) instroom van medewerkers beschut werken over 2017 lager is dan volgens de oorspronkelijke cijfers. Voor wat betreft de netto kosten van deze

medewerkers (loonkosten, loonkostensubsidie, begeleidingskosten) is het financieel effect relatief beperkt. Er bestaat daarnaast echter een risico ten aanzien van de omzet, omdat minder mensen beschikbaar zijn om omzet mee te realiseren.

- De loonkosten van het reguliere personeel zijn gebaseerd op de CAR-UWO en de daarin gemaakte afspraken voor loonontwikkeling. De looptijd van de huidige cao is tot 1 mei 2017. De onderhandelingen over een nieuwe cao moeten nog van start gaan, zodat nog niet duidelijk is wat de eventuele (financiële) consequenties hiervan zullen zijn.

Als het totaal van de hiervoor geschetste risico's (exclusief de risico's die betrekking hebben op de subsidiesystematiek; zie opmerking hiervoor) wordt afgezet tegen de berekende weerstandscapaciteit, dan blijkt dat de weerstandscapaciteit voldoende is om de risico's op te vangen. Daarbij wordt nog opgemerkt dat de kans dat alle hiervoor genoemde risico's zich tegelijk zullen voordoen zeer klein is.

Hierna is een overzicht opgenomen van het verwachte verloop van de reserves.

Overzicht verloop reserves							
<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begrotingsjaar 2018				Meerjarenraming		
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12	2019 Saldo 31-12	2020 Saldo 31-12	2021 Saldo 31-12
Algemene reserve	1.084			1.084	1.084	1.084	1.084
Resultaat lopend jaar	-			-	-	-	-
Totaal reserves	1.084	-	-	1.084	1.084	1.084	1.084

Voorzieningen

Bij het beoordelen van de financiële positie is het ook van belang of de voorzieningen op peil zijn. WAVA beschikt ultimo 2016 naast de voorziening voorzienbare verplichtingen (€ 20.000; betreft verplichtingen voortkomend uit de archiefwet) over voorzieningen voor groot onderhoud. Deze zijn nader toegelicht, inclusief een overzicht van het verloop, in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Financiële positie en kengetallen

Door middel van onderstaande kengetallen wordt inzicht gegeven in de financiële positie van GR WAVA.

De netto schuldquote geeft de verhouding weer tussen schulden minus vorderingen en overige opbrengsten. Een netto schuldquote tussen 0% en 90% wordt als normaal beschouwd.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin men in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Dit kengetal geeft het percentage eigen vermogen weer ten opzichte van het totale vermogen. De minimumnorm voor deze ratio wordt gesteld op 30%.

Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele

stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Begroting 2018	Verloop van de kengetallen		
	Jaarrek. 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Kengetallen			
Netto schuldquote	38,7%	40,0%	38,0%
Netto schuldquote gecorr. voor verstrekte leningen	38,7%	40,0%	38,0%
Solvabiliteitsratio	13,1%	11,5%	11,8%
Structurele exploitatieruimte	1,44%	0,0%	0,0%

De netto schuldquote blijft in de vermelde jaren ongeveer op hetzelfde niveau. De solvabiliteitsratio voldoet nog niet aan de hiervoor genoemde minimumnorm, hetgeen te maken heeft met in het verleden aangetrokken leningen. Het is bij WAVA niet de bedoeling om structureel (positieve) resultaten te boeken, maar om een sluitende exploitatie te hebben, hetgeen ook tot uitdrukking komt in het kengetal structurele exploitatieruimte.

3.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De activiteiten van WAVA zijn erop gericht de kapitaalgoederen, bestaande uit immateriële en materiële vaste activa, voorraden en vorderingen goed te beheren. Het daartoe noodzakelijke onderhoud zal worden uitgevoerd.

Algemeen

WAVA heeft de gebouwen aan de Esdoornlaan / het Wilhelminakanaal Noord te Oosterhout in eigendom. Met betrekking tot het in beeld brengen van het onderhoud is gebruik gemaakt van het bureau Planon. Deze heeft het onderhoud voor een periode van 10 jaar in beeld gebracht. In de eerste helft van 2017 zal op basis van een integrale inspectie de onderhoudstoestand opnieuw in beeld worden gebracht en zal de onderhoudsplanning worden geactualiseerd. Het plan dient als leidraad voor het uit te voeren onderhoud en als onderbouwing voor de voorziening onderhoud. Daarnaast wordt gestreefd naar optimalisatie van de verhouding tussen kosten en de hinder door werkzaamheden. Dit vindt onder meer plaats door onderdelen te bundelen en zodoende kostentechnische en planning-technische voordelen te behalen. Hierdoor kunnen onderdelen tussen de verschillende jaren doorschuiven. Voorop staat de instandhouding van de activa op het overeengekomen niveau.

Financiële consequenties

Alle kosten van doorlopend onderhoud en inspectie, en waar nodig reparatie en indien nodig vervanging, van installaties en andere voorzieningen zijn in de resultatenrekening opgenomen.

In het kader van het groot onderhoud zijn voorzieningen voor het groot onderhoud beschikbaar. Zoals vermeld zal in 2017 een inventarisatie van de

onderhoudstoestand plaatsvinden, met daaraan gekoppeld een actualisatie van de onderhoudsprognose. Op basis daarvan zullen de voorzieningen, indien nodig, worden geactualiseerd.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de aanwezige voorzieningen voor onderhoud.

Overzicht verloop onderhoudsvoorzieningen							
<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begrotingsjaar 2018				Meerjarenraming		
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12	2019 Saldo 31-12	2020 Saldo 31-12	2021 Saldo 31-12
Onderhoud terreinen 1)	38	-	-	38	38	38	38
Onderhoud gebouwen 1)	155	-	-	155	155	155	155
Onderhoud installaties 1)	503	-	-	503	503	503	503
Totaal reserves	696	-	-	696	696	696	696

1) in afwachting van actualisatie onderhoudsprognose is alleen de verwachte stand begin begrotingsjaar opgenomen en geen mutaties.

3.4 FINANCIERING

WAVA is in de afgelopen jaren sterk afhankelijk gebleken van externe financiering. Dit wordt veroorzaakt door het ontbreken van voldoende eigen vermogen.

De externe financiering wordt in belangrijke mate gerealiseerd via 2 leningen bij de BNG:

- Een langlopende lening groot € 5.000.000 met een looptijd tot december 2021. Het rentepercentage bedraagt vast 0,84% tot december 2021. Aflossing vindt plaats in 5 termijnen, waarvan de eerste van € 1.000.000 vervalt eind december 2017. In de loop van 2017 zal worden bezien in hoeverre hiervoor herfinanciering gezocht moet worden.
- Een langlopende lening bij BNG, eind 2016 groot € 1.750.000,-, met een looptijd tot april 2020. Het rentepercentage bedraagt voor de periode tot en met april 2020 vast 0,3 %. Het streven is om jaarlijks € 500.000 af te lossen op deze lening.

Verder is een kredietfaciliteit bij de BNG beschikbaar van € 1.588.230.

Het betalingsverkeer is volledig geautomatiseerd en verloopt middels een systeem van elektronisch bankieren. In lijn met de bepalingen van de wet FIDO is een treasury statuut opgesteld. Het thans fungerende treasury statuut is in 2009 vastgesteld en wordt in 2017 geactualiseerd. WAVA voldoet aan alle verplichtingen inzake het Schatkistbankieren. Dagelijks wordt het saldo beoordeeld en indien nodig afgestort ten gunste van de centrale overheid.

Gelet op de gemaakte afspraken met de deelnemende gemeenten, waarbij de begrote gemeentelijke bijdrage op kwartaalbasis vooraf wordt vergoed, wordt verwacht dat voorlopig geen beroep hoeft te worden gedaan op de kredietfaciliteit bij de BNG. In dit kader moet nog wel worden opgemerkt dat in de begroting 2017 e.v. rekening is gehouden met opbrengsten in het kader van de LIV en bonus

beschut werken. Deze opbrengsten moeten worden voorgefinancierd, aangezien de betaling ervan pas plaatsvindt in het jaar volgend op het begrotingsjaar.

Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

In bijlage 4 is de geprognosticeerde balans opgenomen, alsmede de ontwikkeling van het EMU-saldo. Daarnaast wordt verwezen.

3.5 VERBONDEN PARTIJEN

Overzicht verbonden partijen

De deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling WAVA zijn: Aalburg, Drimmelen, Geertruidenberg, Oosterhout, Werkendam en Woudrichem. Daarnaast zijn binnen de gemeenschappelijke regeling de volgende rechtspersonen aanwezig:

- !GO B.V., ten behoeve van het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden, gericht op de verbetering van de mogelijkheden voor de uitvoering van de doelstelling van WAVA.
!GO B.V. is voor 100% eigendom van WAVA.
Het resultaat van !GO B.V. wordt volledig verrekend met WAVA.
- Entrada A.I.D. B.V.; dit is een 100% deelneming van !GO B.V.
Entrada A.I.D. B.V. is de entiteit waarin onder meer de werknemers vanuit andere contracten dan de WSW, ambtenaren en het regulier personeel worden verlood. De activiteiten van Entrada A.I.D. B.V. worden volledig verrekend met !GO B.V.

BIJLAGE 1: VOORLOPIGE BIJDRAGE PER GEMEENTE

De gemeentelijke bijdrage bestaat uit een bijdrage in de vaste lasten en een bijdrage in het subsidieresultaat c.q. om te komen tot een sluitende begroting.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in onderstaande overzichten de gemeenten Aalburg, Werkendam en Woudrichem afzonderlijk zijn vermeld. Met ingang van 1 januari 2019 zullen deze gemeenten fuseren tot de nieuwe gemeente Altena.

De bijdrage in de *vaste lasten* wordt over de gemeenten verdeeld op basis van een eerder vastgesteld omslagpercentage. Dit leidt tot de volgende verdeling.

Verdeling vaste lasten:					
<i>Bedragen in € 1</i>	Omslagfactor	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Aalburg	5,14%	19.574	18.289	15.464	12.638
Drimmelen	12,17%	46.378	43.335	36.640	29.945
Geertruidenberg	15,61%	59.469	55.567	46.982	38.397
Oosterhout	45,39%	172.921	161.575	136.612	111.650
Werkendam	13,19%	50.243	46.946	39.693	32.440
Woudrichem	8,51%	32.415	30.288	25.609	20.929
	100,00%	381.000	356.000	301.000	246.000

Voor de gemeentelijke bijdrage in het *subsidieresultaat/begrotingssaldo* is het aantal plaatsingen bepalend. Daarvoor is het aantal plaatsingen in 2016 als uitgangspunt genomen, waarbij vervolgens rekening is gehouden met de ontwikkeling in het aantal AJ per gemeente volgens de septembercirculaire 2016. Dit leidt tot de volgende procentuele verdeling.

	Aantal plaatsingen in 2016	Procentuele verdeling, o.b.v. plaatsingen in 2016, rekening houdende met ontwikkeling aantal AJ septembercirculaire 2016			
		2018	2019	2020	2021
Aalburg	41	6,49%	6,20%	6,20%	5,93%
Drimmelen	79	12,39%	12,29%	11,98%	12,13%
Geertruidenberg	101	15,93%	15,92%	16,04%	16,19%
Oosterhout	276	43,50%	43,77%	44,08%	44,02%
Werkendam	86	13,69%	13,71%	13,78%	13,86%
Woudrichem	51	8,01%	8,11%	7,93%	7,86%
	634	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Op grond van deze procentuele verdeling bedraagt de bijdrage per gemeente in het subsidieresultaat/begrotingssaldo:

Verdeling subsidieresultaat / begrotingssaldo:				
<i>Bedragen in € 1</i>	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Aalburg	103.757	104.626	111.596	86.414
Drimmelen	197.959	207.286	215.817	176.771
Geertruidenberg	254.503	268.522	288.814	235.939
Oosterhout	695.088	738.380	793.819	641.303
Werkendam	218.722	231.303	248.133	202.004
Woudrichem	127.971	136.883	142.820	114.569
	<u>1.598.000</u>	<u>1.687.000</u>	<u>1.801.000</u>	<u>1.457.000</u>

Hierbij wordt nog opgemerkt dat bovengenoemde bedragen voorschotbedragen zijn. Bij de jaarrekening vindt een onderlinge verrekening plaats op basis van het werkelijk aantal plaatsingen in dat jaar.

De totale bijdrage per gemeente is opgenomen in onderstaande tabel:

Totale bijdrage per gemeente:				
<i>Bedragen in € 1</i>	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Aalburg	123.330	122.915	127.060	99.053
Drimmelen	244.338	250.621	252.457	206.716
Geertruidenberg	313.972	324.089	335.796	274.336
Oosterhout	868.009	899.955	930.431	752.953
Werkendam	268.965	278.249	287.827	234.444
Woudrichem	160.386	167.171	168.428	135.498
	<u>1.979.000</u>	<u>2.043.000</u>	<u>2.102.000</u>	<u>1.703.000</u>

BIJLAGE 2: (FINANCIËLE) UITGANGSPUNTEN

Hierna wordt een overzicht gegeven van de bij het opstellen van de begroting gehanteerde (financiële) uitgangspunten voor de diverse begrotingsposten:

- De begroting is opgemaakt op basis van de meest recente gegevens en inzichten. De basis voor deze begroting wordt gevormd door de meerjarencijfers uit het bedrijfsplan 2017, aangezien na het opstellen daarvan geen sprake is geweest van ontwikkelingen die aanpassing van deze cijfers noodzakelijk maken.
- De kosten en opbrengsten worden zo zuiver mogelijk toegerekend aan de diverse posten in de begroting.
- De laatste bekende begrotingscijfers van het macrobudget voor de subsidie van het rijk m.b.t. de uitvoering van de wsw worden als uitgangspunt genomen voor het te verwachten subsidiebedrag. Dit betekent dat de cijfers van de septembercirculaire 2016 zijn aangehouden voor wat betreft de rijkssubsidie sw voor 2018 en volgende jaren. De macrocijfers kunnen aangepast worden aan eventuele ontwikkelingen betreffende de hoogte van het wettelijk minimumloon (WML) en de lonen in de gesubsidieerde sector. Dit wordt meestal pas bekend in de loop van het begrotingsjaar. Hiermee is, conform bestendige gedragslijn, geen rekening gehouden. Binnen het macrobudget is sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). Afwijkingen in het volume kunnen effect hebben op de prijs. In de afgelopen jaren is gebleken dat de daling van het wsw-bestand bij WAVA achterblijft op de (landelijke) verwachtingen volgens het Rijk. Dit kan financiële risico's met zich meebrengen.
- Voor de sw is rekening gehouden met een teruglopend personeelsbestand. Deze terugloop is gebaseerd op de 'blijfkans' volgens het rijksbudget met betrekking tot de deelnemende gemeenten en de daaruit voortvloeiende volumecomponent (Q). Het aldus bepaalde aantal is bepalend geweest voor de begrote rijkssubsidie als voor de berekening van de formatie/salariskosten sw-medewerkers.
- Met ingang van 2017 wordt de rijkssubsidie uitbetaald aan de gemeente waar de betrokken medewerker een dienstbetrekking heeft c.q. die verantwoordelijk is voor de betaling van de loonkostensubsidie begeleid werken (zgn. 'betalende gemeente'). Daarbij worden binnen een gemeenschappelijke regeling alle deelnemende gemeenten als betalende gemeente van die regeling aangemerkt, dus niet alleen de centrumgemeente. Door deze wijziging in de bekostigingssystematiek vervalt met ingang van 2017 in principe de verrekening met buitengemeenten.
- Voor nieuw beschut is uitgegaan van opbrengsten in de vorm van loonkostensubsidie, de bonus beschut werken (€ 3.000 per medewerker) en een begeleidingsvergoeding (€ 8.500 per medewerker). Het subsidieresultaat (verschil tussen loonkosten en loonkostensubsidie) is, als terug te verdienen, bij de PMC's als last opgenomen. Het aantal medewerkers nieuw beschut is gebaseerd op het in 2015 gepubliceerde verdeelmodel; voor de jaren erna is de ontwikkeling in het rijksbudget gevolgd. Zoals ook is toegelicht in paragraaf 2.1 is het financieel effect van de eind januari 2017 bekend geworden ingroeieregeling relatief beperkt, waardoor de cijfers daarop niet zijn

aangepast. Voor wat betreft de bonus beschut werken is ervan uitgegaan dat deze ook vanaf het jaar 2020 behouden blijft.

- Voor 2018 is uitgegaan van 20 medewerkers die werkzaam zijn via een participatiebaan. Voor de jaren erna is dit aantal jaarlijks met 5 verhoogd. Het verschil tussen de loonkosten en loonkostensubsidie van deze medewerkers is bij de PMC's als last opgenomen, zijnde terug te verdienen via deze PMC's. Tevens is voor deze doelgroep rekening gehouden met een begeleidingsvergoeding van gemiddeld € 4.000 per persoon.
- De loonkosten van de sw-medewerkers zijn gebaseerd op de cao sw. Op grond van deze cao volgt de loonontwikkeling het wettelijk minimumloon, in combinatie met de prijsontwikkeling van het rijksbudget. Verder is rekening gehouden met het lage inkomensvoordeel (LIV).
- De loonkosten van het reguliere personeel zijn gebaseerd op de CAR-UWO en de daarin gemaakte afspraken voor loonontwikkeling. De looptijd van de huidige cao is tot 1 mei 2017. Met eventuele (loon)ontwikkelingen na deze datum is geen rekening gehouden. De reguliere formatie is gebaseerd op de formatieomvang 2017, zoals opgenomen in het bedrijfsplan 2017.
- De loonkosten van de overige medewerkers (nieuw beschut, participatiebanen) zijn gebaseerd op het wettelijk minimumloon. Ook hierbij is rekening gehouden met LIV.
- De prijzen 2018 zijn gebaseerd op het prijsniveau 2017, zoals opgenomen in het bedrijfsplan 2017. Ook voor de meerjarenbegroting is dit prijspeil aangehouden. Dit geldt zowel voor de kosten als opbrengsten.
- De omzet wordt voornamelijk gerealiseerd binnen !GO B.V. en maakt daarmee onderdeel uit van het operationeel resultaat in de begroting. In de begroting is rekening gehouden met de mogelijke ontwikkeling in de omzet in relatie tot het te verwachten aantal doelgroepmedewerkers (sw, participatiebanen e.d.).
- Voor de diverse te factureren opbrengsten (omzet, verhuur) is in het najaar de indexatie voor 2017 vastgesteld, welke ontwikkeling is gevolgd in de begrotingscijfers. De indexering varieert, al naar gelang de werksoort en/of de geldende afspraken. Voor de jaren 2018 e.v. is, zoals hiervoor vermeld, het prijspeil 2017 aangehouden.
- Onder de vaste lasten wordt verstaan de kosten van leegstand van het gebouw, de rentekosten van een lening uit het verleden waar geen activa tegenover staan en de bijdrage van WAVA aan WerkLink. De vaste lasten worden volgens een vastgesteld percentage verdeeld over de deelnemende gemeenten (zie hiertoe bijlage 1).
- De term overhead is bij de wijziging van het BBV nader gedefinieerd. De onder overhead WAVA in de begroting opgenomen kosten betreffen de ambtelijke medewerkers die werkzaam zijn in functies die binnen de nieuwe definitie van overhead vallen.
In de geconsolideerde cijfers is ook een post overhead opgenomen. Aangezien !GO B.V. niet hoeft te voldoen aan de verslaggevingseisen van het BBV, wordt het begrip overhead in de geconsolideerde cijfers ruimer geïnterpreteerd. Deze overhead bestaat uit de algemene bedrijfskosten en de kosten van indirect personeel. Deze posten worden begroot op basis van een realistische inschatting van de ontwikkelingen op gebied van volume, loon en

prijs. De kosten van overhead worden geheel verrekend met de PMC's en participatieactiviteiten.

- Het saldo van kosten en opbrengsten van de participatieactiviteiten wordt verrekend met de gemeenten, naar rato van de omzet die voor de diverse gemeenten is gerealiseerd. Het saldo is in de begroting daarom als te verrekenen met de participanten opgenomen. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt per gemeente /opdrachtgever een individuele afrekening opgemaakt, waarbij een positief saldo wordt uitgekeerd en onverhoopt negatief saldo wordt verrekend.
- Voor het bepalen van de hoogte van de post onvoorzien is uitgegaan van 2% van de loonkosten van het reguliere personeel van WAVA en !GO B.V. (afgerond naar beneden). De verwachting is namelijk dat de grootste kans op onvoorziene uitgaven in de personele sfeer ligt (vervanging bij langdurige ziekte e.d.).
- De gemeentelijke bijdrage blijft beperkt tot het subsidieresultaat en de vaste lasten. Doelstelling is dat de bedrijfsvoering over alle werksoorten samen neutraal verloopt. Bij de bespreking van de conceptcijfers 2017 en volgende in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 24 november 2016 is de afspraak gemaakt dat de begrotingen vanaf 2017 sluitend moeten zijn. Dit heeft effect op de hoogte van de gemeentelijke bijdragen: de vaste lasten zijn geheel opgenomen in de gemeentelijke bijdrage; het subsidieresultaat is deels gecompenseerd door het resultaat in de bedrijfsvoering, waardoor het subsidieresultaat niet volledig is doorberekend in de gemeentelijke bijdrage.
- Vennootschapsbelasting. In de begroting is geen rekening gehouden met eventuele lasten in het kader van de vennootschapsbelasting. Begin 2016 heeft de belastingdienst bericht dat, gelet op de activiteiten van WAVA en de wijze waarop eventuele resultaten worden verrekend, er geen sprake is van winsttoegmerk en dat daarom ook geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.

BIJLAGE 3: BEGROTING NAAR TAAKVELDEN

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Bedrijfsplan Meerjarenraming				
	2017	2018	2019	2020	2021
<u>0.1 Bestuur</u>					
Baten					
Lasten	12-	12-	12-	12-	12-
<u>0.4 Overhead</u>					
Baten	253	253	253	253	253
Lasten	253-	253-	253-	253-	253-
<u>0.5 Treasury</u>					
Baten					
Lasten	42-	-42	-42	-42	-42
<u>0.8 Overige baten en lasten</u>					
Baten					
Lasten	100-	100-	100-	100-	100-
<u>0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)</u>					
Baten					
Lasten					
<u>0.10 Mutatie reserves</u>					
Baten					
Lasten					
<u>011. Resultaat van de rekening van baten en lasten</u>					
Baten					
Lasten	39-	32-	33-	35-	37-
<u>6.4. Begeleide participatie</u>					
Baten	15.653	15.121	14.539	13.909	13.420
Lasten	15.499-	14.967-	14.385-	13.755-	13.266-
<u>6.5. Arbeidsparticipatie</u>					
Baten	39	32	33	35	37
Lasten					
Totalen taakvelden					
Baten	15.945	15.406	14.824	14.197	13.710
Lasten	15.945-	15.406-	14.824-	14.197-	13.710-
Saldo	-	-	-	-	-

BIJLAGE 4: GEPROGNOSTICEERDE BALANS EN EMU-SALDO

Hieronder is een overzicht van het verwachte verloop van de balanscijfers opgenomen, alsmede de berekening van het EMU-saldo.

	begr. 2017	begr. 2018		2019	2020	2021
	1 jan.	1 jan.	31 dec.	31 dec.	31 dec.	31 dec.
<i>Bedragen * € 1.000</i>						
ACTIVA						
Immateriële vaste activa	425	294	177	72	13	-
Materiële vaste activa	7.171	6.912	6.708	6.617	6.482	6.276
Financiële vaste activa	1.700	955	955	955	955	955
Totaal vaste activa	9.296	8.161	7.840	7.644	7.450	7.231
Debiteuren	444	776	853	921	987	1.057
Overige vorderingen en overl. activa	365	365	365	365	365	365
Liquide middelen	96	78	72	100	78	127
Totaal vlottende activa	905	1.219	1.290	1.386	1.430	1.549
Totaal activa	10.201	9.380	9.130	9.030	8.880	8.780
PASSIVA						
Eigen vermogen	1.084	1.084	1.084	1.084	1.084	1.084
Begroot resultaat	251	-	-	-	-	-
Voorzieningen	716	696	696	696	696	696
Langlopende schulden > 1 jaar	6.750	6.200	5.950	5.850	5.700	5.600
Crediteuren	240	240	240	240	240	240
Overige schulden en overl. passiva	1.160	1.160	1.160	1.160	1.160	1.160
Totaal vlottende schulden	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400
Totaal passiva	10.201	9.380	9.130	9.030	8.880	8.780
Bepaling EMU-saldo:						
Vaste en vlottende financiële activa	2.605	2.174	2.245	2.341	2.385	2.504
Vaste en vlottende schuld	8.150	7.600	7.350	7.250	7.100	7.000
Saldo	5.545-	5.426-	5.105-	4.909-	4.715-	4.496-
Mutatie in jaar resp. t.o.v. vorige jaar	119		321	196	194	219